

Favédelem ellenőrző lista, hogy bárki ellenőrizhesse, hogy megfelel-e szabályoknak

Lukács Zoltán 20 éve küzd a fák jogaiért! Munkásságát a Magyar Faápolók Egyesülete, a faápoló-favizsgáló szakmérnök képzés és (eddig) 6 könyve írta be a faápolás történetébe!

Tevékenységének és Szaller Vilmosnak egyik fő eredménye az **MSZ 12042 Fák védelme építési területen** 2019-ben megjelent szabvány. A szabványt ma már széles körben előírják és alkalmazzák, de legtöbb esetben a kivitelezők az "olcsóbb" eszközökhöz folyamodnak a fák kárára! Megtehetik, ha a terv félreérthető és/vagy a **műszaki ellenőrzés** vagy a **hatóság** nem kéri számon a szakszerű favédelmet!

Útmutató célja

Cégünk az útmutatóval szeretné támogatni a kivitelezőket, hogy a fák ne többlet költséget jelentsenek, hanem valódi értéket, amik értékesebbé teszik a projektet! A helyes favédelmi megoldások garantálják, hogy:

- minden fa túléli a beavatkozásokat
- nem csökken a fák zöld térfogata
- nem fog csúszni a projekt a fák miatt

Ezért a **Garden Fagondnokság** szeretettel adja a szakma kezébe Lukács Zoltán **favédelmi ellenőrző listáját**, ami lépésről lépésre végig vezet a favédelem egyszerű ellenőrzésén!

Használati utasítás:

- Készíts egy másolatot a dokumentumról a bal felső sarokban **fájl > másolat készítése** gombbal
- Nyomtasd ki vagy mentsd el a saját driveodra
- Az építés területén vedd elő a dokumentumot
- Haladj végig kérdéseken és ellenőrizd a megfelelő állításokat minden védendő fánál!

További anyagokért látogass el honlapunkra!

Favédelem ellenőrző lista

1. Védendő-e a fa?

Ha az alábbi listából, **bármilyen** megtörténik/megtörténhet a fa körüli védőzónában, akkor a **fa védelmével foglalkozni kell!** Ha semmit nem fog történni a fa körül, akkor **célzott védelme felesleges!** A munkafolyamatokat a felelős műszaki vezetővel kell egyeztetni.

- Statikai védőzónában** (1 méteren mért törzsátmérő 4 szeresének megfelelő sugarú kör a törzstől mérve) és a **favédelmi zónában** (lombkorona földre vetített széle +1,5 méter területű körben) az építés során előfordul-e a következő munkafolyamatok/események valamelyike?
  - talajtömörítés (munkagép parkolás/közlekedés, gyalogos közlekedés, anyagtárolás, logisztikai útvonalba esik stb.)
  - talaj fedése, burkolása (ideiglenes burkolat, anyagtárolás, építési konténer telepítés stb.)
  - földmunka (árokásás, földmozgatás, tereprendezés stb.)
  - vegyi szennyeződés (cement/beton kiöntés, festék kiömlés, tankolás, üzemanyag tárolás)
  - talaj lemosódás (tűzivíz kiengedés, tető árasztás vizének kiengedése, vízhálózat leeresztése stb.)
  - talaj felső rétegének károsodása (tereprendezés, árokásás stb.)
  - fák árnyékolásának megszüntetése (környező fák kivágása, környező építmény elbontása stb.)
  - talajvízszint csökkenése (alapasás miatti vízzáró réteg áttörés stb.)
  - pangóvíz/elárasztás (tűzivíz kiengedés, tető árasztás vizének kiengedése, vízhálózat leeresztése)
  - rendkívüli hőhatás (hegesztés, forrasztás, nyílt láng használat, kipufogó hó stb.)

2. Megfelelő favédelmi intézkedések megvalósultak a statikai és a favédelmi zónában?

Az alábbi favédelmi megoldások közül, ha az adott kategóriában csak egy megoldást megvalósítottak, akkor a favédelmet megfelelőnek tekintjük, de ez nem jelenti azt, hogy a fa ezzel teljes biztonságban van!

2.1. Fa védelme talajtömörödés veszélye esetén

- csurgóterület ideiglenes védelme megvalósult a kiírás szerint (vagy átmeneti védelemmel vagy apríték szórással)

További anyagokért látogasd meg [honlapunkat: fagondnoksag.hu-t](http://honlapunkat.fagondnoksag.hu-t)

- favédelmi terület lekerítése palánk kerítéssel vagy mobil kerítéssel megvalósult a kiírás szerint
- talajlazítás megvalósult ideiglenes terhelés után
- levegőztető és/vagy tápanyag kutak megvalósultak csurgó területen

2.2. Fa védelme talaj burkolás esetén

- a végleges burkolatba levegőztető kutat építettek kiírás szerint
- az ideiglenes burkolatba levegőztető kutat építettek kiírás szerint
- az ideiglenes burkolatot szakaszosan készítették

2.3. Fa védelme földmunka veszélye esetén

- munkaárok kialakítása, kézi erővel/AirSpadel és egyedi gyökérvédelemel történt
- munkaárok kialakítása airspade technikával gyökérvédelem nélkül készült el
- egyedi gyökérvédelem megvalósult a már feltárt munkaárookban
- favédelmi terület lekerítése palánk kerítéssel vagy mobil kerítéssel megvalósult a kiírás szerint

2.4. Fa védelme vegyi szennyeződés esetén

- vegyi szennyezést tiltó, színes tábla el van helyezve a fa környezetében minimum 2 oldalon jól láthatóan
- favédelmi terület lekerítése palánk kerítéssel vagy mobil kerítéssel megvalósult a kiírás szerint

2.5. Fa védelme talaj lemosódás esetén

- lemosódott területen gyökerek védelme és nedvesen tartása megvalósult
- lemosódott területen folyamatos öntözés és a favédelmi terület palánk kerítéssel vagy mobil kerítéssel megvalósult a kiírás szerint

2.6. Fa védelme talaj felső rétegének károsodása esetén

- favédelmi terület lekerítése palánk kerítéssel vagy mobil kerítéssel megvalósult a kiírás szerint

2.7. Fa védelme árnyékolás megszűnése esetén

- Törzsvédelem megvalósult háromrétegű védelemmel
- Törzsvédelem megvalósult jutaszöveggel vagy ezzel egyenértékű takarással
- Törzsvédelem megvalósult ArboFlex festékkel vagy egyéb törzsvédő festékkel

2.8. Fa védelme talajvízszint csökkenés esetén

További anyagokért látogasd meg [honlapunkat: fagondnoksag.hu-t](http://honlapunkat.fagondnoksag.hu-t)

- Fa öntözés megvalósul öntözőzsák használatával és heti 2 öntözéssel
- Fa öntözése megvalósul heti 2 öntözzél, minimum csurgóterület m²-enként 5 liter vízzel
- Fa öntözése megvalósul ideiglenes öntözőrendszerrel

2.9. Fa védelme pangóvíz/elárasztás esetén

- favédelmi terület lekerítése palánk kerítéssel vagy mobil kerítéssel megvalósult a kiírás szerint
- favédelmi terület közelében csapok telepítésének megtiltása!
- favédelmi területről pangóvíz elvezető árok vagy drén cső megvalósult

2.10. Fa védelme rendkívüli hőhatás esetén

- rendkívüli hőhatást tiltó, színes tábla el van helyezve a fa környezetében minimum 2 oldalon jól láthatóan
- favédelmi terület lekerítése palánk kerítéssel vagy mobil kerítéssel megvalósult a kiírás szerint

3. Favédelmi hibák, amikre reagálni kell!

Ha a védendő fán a favédelem ellenére vagy favédelem hiánya esetén az alábbi sérülések, változások tapasztalhatók, akkor probléma van, amire reagálni kell!

A reakció nagyban függ a favédelmi megoldásoktól, a munkafolyamattól, az esetleges sérüléstől és a fa elhelyezkedésétől, így javasoljuk, hogy az intézkedések meghatározásához egyeztess faápoló, favizsgáló szakemberrel!

- Kijelölt helyeken nincsenek meg a favédelmi táblák.
- A védendő fáknál nem a kiírás szerint valósult meg a favédelem!
- Fa védőzónájában jelen van munkagép vagy depónia.
- Fa védőzónájában tömörítés, taposás nyomai figyelhetők meg..
- Fa statikai védőzónájában géppel végeztek földmunkát.
- Feltárt gyökérzet védelme hiányos vagy nem történt meg.
- A favédelmi zónában géppel végeztek földmunkát.
- A favédelmi zónában nyílt munkagödör látható, amit egyértelműen nem kézzel vagy AirSpaddel végeztek!
- Fa védőzónájában láthatók a nyomai talajfelszín bolygatásnak.
- A favédelmi zónában közlekedési útvonal van, de hiányzik a tömörödés elleni védelem.

További anyagokért látogasd meg honlapunkat.fagondnoksag.hu-t

- Friss sérülés látható a gyökérnyakon.
- Sérülés látható a feltárt gyökérezeten.
- Sérülés látható a törzsön.
- Sérülés látható a lombkoronában.
- Fán száradás nyomai figyelhetők meg (fajonként változhat, de általában: kifelé forduló fonák, csúcsszáradás, száradó levélzet)